

Історія української державності

Шифр та назва спеціальності

F5 Кібербезпека та захист інформації

Спеціалізація

–

Освітня програма

Кібербезпека

Рівень освіти

Другий (магістерський)

Семестр

3

Інститут

ННІ Соціально-гуманітарних технологій

Кафедра

Українознавства, культурології та історії науки
(310)

Тип дисципліни

Загальна підготовка, вибіркова,

Форма навчання

Денна

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Красіков Михайло Михайлович

mmkrasikov@gmail.com

кандидат філол. наук, доцент, професор кафедри, директор Етнографічного музею «Слобожанські скарби» імені Гната Хоткевича НТУ «ХПІ».

Напрями наукових досліджень: етнологія, фольклористика, літературознавство, мистецтвознавство, краєзнавство, музейна справа, педагогіка.

Понад 800 друкованих праць.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Маліков Василь Володимирович

vasyl.malikov@khpi.edu.ua

кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства, культурології та історії науки

Наукові інтереси: етнологія, українознавство, історія та культура України, звичаєве право, гендерні та ЛГБТІ студії

Дисципліни, що викладаються: Історія та культура України

Кількість публікацій: більше 60.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Предмет навчальної дисципліни «Історія культури Слобідської України» є багатоскладовим та охоплює основні етапи виникнення і розвитку цього історико-етнографічного регіону, особливості народного побуту слобожан та художнього життя краю. Дисципліна спрямована на: 1) формування здатності мислити культурологічними категоріями, застосовувати знання з історії вітчизняної культури та культури Слобідської України для визначення життєвих цілей, пріоритетів, творчої спрямованості та самореалізації; 2) адаптованість до сучасного полікультурного середовища; вміння орієнтуватися в інформаційному потоці глобалізованого світу, висловлювати і обґрунтовувати особисте ставлення до подій сучасного культурного життя України та історико-етнографічного регіону Слобожанщина; 3) формування на основі культурологічних знань гуманістичного світогляду, активної життєвої позиції, моральних принципів і якостей, передусім патріотизму, гідності, людяності; 4) здатність до встановлення взаємозв'язків минулих і сучасних культурних подій та усвідомлення важливості збереження і охорони пам'яток вітчизняної культури; 5) здатність орієнтуватися у світі художньої культури Слобідської України, інтерпретувати і оцінювати визначні мистецькі твори, готовність до художнього самовираження у сфері дозвілля.

Мета та цілі дисципліни

Сформувані у здобувачів: 1. здатність виявляти та опрацьовувати історичні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти та узагальнювати отриману інформацію; 2. здатність здійснювати історико-етнологічні дослідження, використовуючи методологічний інструментарій історії,

етнології та інших гуманітарних наук, застосовуючи новітні інформаційно-комунікативні технології та інформаційні бази даних; 3. здатність брати участь у дискусії з історико-етнологічної наукової проблематики, у різних формах наукової комунікації; 4. сформувані знання про сутність, специфічні риси і тенденції розвитку культури Слобідської України, її історико-типологічні характеристики, про видатних творців цієї культури.

Формат занять

Л Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік

Компетентності

K32. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

K33. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

K35. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

Результати навчання

РН1. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами, усно і письмово для представлення і обговорення результатів досліджень та інновацій, забезпечення бізнес\операційних процесів та питань професійної діяльності в галузі інформаційної безпеки та/або кібербезпеки.

РН2. Інтегрувати фундаментальні та спеціальні знання для розв'язування складних задач інформаційної безпеки та/або кібербезпеки у широких або мультидисциплінарних контекстах.

Обсяг дисципліни

Денна форма навчання. Загальний обсяг дисципліни 90 год. (3 кредити ECTS): лекції – 16 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 58 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного опанування навчальної дисципліни необхідно мати знання та практичні навички із дисципліни "Історія та культура України"

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Навчальна дисципліна передбачає лекційні заняття, що відбуваються в інтерактивній формі із обговоренням матеріалу, презентації та дискусії на практичних заняттях, підготовку індивідуальних письмових робіт.

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Лекції

Теми лекцій	Кількість годин
Тема 1. Слобідська Україна: діалог культур. Російсько-українська війна і проблема адекватного вивчення культурного минулого краю. Мовна, релігійна, побутова різноманітність населення регіону в історичній ретроспективі.	1
Тема 2. Історіографія історії культури Слобідської України. Дослідники і дослідження історії культури Слобожанщини. "Білі плями" в історії культури Слобідської України.	1
Тема 3. Культурна спадщина давніх народів на теренах Слобожанщини (археологічні культури). Скіфи, половці, алани, хазари, анти, сіверці та інші давні народи та їх слід в культурі регіону. Про що розповідають археологічні знахідки?	1
Тема 4. Родинні свята й обряди. Народини, проводи до армії, весілля, похорон у слобожан.	1
Тема 5. Річне коло свят слобожанського селянина. Різдво, Новий рік, Великдень, Трійця, Покрова, Михайлове чудо: значення великих та малих свят.	1
Тема 6. Необрядовий фольклор. Ліричні, жартівливі пісні, казки, приказки тощо. Історична динаміка, записи, публікації. Визначні збирачі фольклору.	1
Тема 7 Типи поселень. Слобожанська хата. Сакральні споруди. Традиційна народна архітектура регіону: минуле та сучасне. Сакральні споруди різних конфесій.	1
Тема 8. Архітектурні стилі. Від козацького бароко до постмодерних явищ в архітектурі Харкова та регіону. Розвиток архітектури в регіоні. Історія архітектурних стилей та її зв'язок з розвитком європейської історії культури. О. Бекетов, С. Тимошенко, В. Кричевський та інші визначні архітектори-слобожане.	1
Тема 9. Образотворче мистецтво. І. Рєпін, С. Васильківський, П. Левченко, М. Беркос, В. Єрмілов та інші корифеї слобожанського живопису. Образотворче мистецтво Харківщини 2-ї пол. XX ст.	1

Тема 10. Розвиток театру.	1
Початок театрального життя в Харкові та регіоні. К. Соленик, М. Щепкін, М. Кропивницький, М. Синельников, Л. Курбас та інші визначні діячі театру.	
Тема 11. Музична культура.	1
Музична культура регіону: знакові постаті з 18 століття до сьогодні.	
Тема 12. Історія освіти.	1
Становлення середньої та вищої освіти в регіоні. Роль Харківського колегіуму в духовному та інтелектуальному розвитку населення регіону. Сковорода як педагог колегіуму. Харківський університет та інші заклади вищої освіти як культуртрегери.	
Тема 13. Бібліотечна справа. Історія літератури та журналістики.	1
Історія найстаріших харківських наукових бібліотек - ЦНБ ХНУ ім. В.Н. Каразіна, ХДНБ ім. В.Г. Короленка, Харківської наукової медичної бібліотеки. Письменники краю: знакові постаті. Краєзнавча тематика в творах Г. Квітки-Основ'яненка та Д. Яворницького. Перші періодичні видання Харкова. Сатиричні журнали Харкова періоду 1905 — 1907 рр.	
Тема 14. Музейництво на Слобідщині.	1
Перші музеї в Харкові та регіоні. Музеї Слобожанщини XX — XXI ст. : їхні скарби, історія та сьогодення. Музеї ХПІ.	
Тема 15. Внесок студентів, випускників та співробітників ХПІ у вітчизняну та світову культуру.	1
Визначні художники, фотомайстри, театральні діячі, співаки, чия біографія була пов'язана з ХПІ.	
Тема 16. Проблема охорони культурної спадщини Слобожанщини.	1
Державна політика щодо пам'яток культури. Роль громадськості у збереженні культурних традицій та артефактів.	
Загальна кількість годин	16

Практичні заняття

Теми практичних/семінарських занять	Кількість годин	Вагові коефіцієнти а
Тема 1. Слобідська Україна як історико-етнографічний регіон.	2	0,75
Діалог культур як домінанта життя слобожан у мультикультурному та поліетнічному середовищі		
Тема 2. Семіотика побуту населення регіону.	2	0,75
Світ речей в українській хаті. Прикмети та повір'я, пов'язані з хатнім інтер'єром та предметами побуту. Народний одяг, взуття, прикраси. Декоративно-ужиткове мистецтво.		
Тема 3. Необрядовий фольклор: історія вивчення, специфіка, класифікація.	2	0,75
Ліричні, жартівливі пісні, казки, приказки тощо. Історична динаміка, записи, публікації.		
Тема 4. Історія освіти.	2	0,75

Роль закладів освіти в культурному розвитку регіону та країни.		
Тема 5. Історія літератури та журналістики.	2	0,75
Письменники XVIII-XXI ст., пов'язані з регіоном: від Г. Сковороди до С. Жадана. Перші харківські журнали та газети.		
Тема 6. Розвиток театру.	2	0,75
Від перших театральних труп в Харкові до Л. Курбаса і сучасних театральних колективів.		
Тема 7. Музична культура. Образотворче мистецтво.	2	0,75
Роль І. Слатіна у становленні професійної музичної культури в регіоні. Художники, що уславили Слобідський край.		
Тема 8. Проблеми охорони культурної спадщини Слобожанщини.	2	0,75
Роль громадськості у збереженні культурних традицій та артефактів.		
Загальна кількість годин	16	$\sum_{i=1}^n a_i = 6$

Лабораторні заняття

Не передбачені

Контрольні роботи

Не передбачені

Самостійна робота

Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються. Студентам також рекомендуються додаткові матеріали – відео, статті – для самостійного вивчення. В межах самостійної роботи передбачається виконання індивідуального завдання (реферат).

Опрацювання теоретичного матеріалу

Теми для самостійного вивчення	Кількість годин
Тема 1. Слобідська Україна: діалог культур.	2
Російсько-українська війна і проблема адекватного вивчення культурного минулого краю. Мовна, релігійна, побутова різноманітність населення регіону в історичній ретроспективі.	
Тема 2. Історіографія історії культури Слобідської України.	2
Дослідники і дослідження історії культури Слобожанщини. "Білі плями" в історії культури Слобідської України.	
Тема 3. Культурна спадщина давніх народів на теренах Слобожанщини (археологічні культури).	2
Скіфи, половці, алани, хазари, анти, сіверці та інші давні народи та їх слід в культурі регіону. Про що розповідають археологічні знахідки?	

Тема 4. Родинні свята й обряди.	2
Народини, проводи до армії, весілля, похорон у слобожан.	
Тема 5. Річне коло свят слобожанського селянина.	2
Різдво, Новий рік, Великдень, Трійця, Покрова, Михайлове чудо: значення великих та малих свят.	
Тема 6. Необрядовий фольклор.	2
Ліричні, жартівливі пісні, казки, приказки тощо. Історична динаміка, записи, публікації. Визначні збирачі фольклору.	
Тема 7 Типи поселень. Слобожанська хата. Сакральні споруди.	2
Традиційна народна архітектура регіону: минуле та сучасне. Сакральні споруди різних конфесій.	
Тема 8. Архітектурні стилі.	2
Від козацького бароко до постмодерних явищ в архітектурі Харкова та регіону. Розвиток архітектури в регіоні. Історія архітектурних стилей та її зв'язок з розвитком європейської історії культури. О. Бекетов, С. Тимошенко, В. Кричевський та інші визначні архітектори-слобожане.	
Тема 9. Образотворче мистецтво.	2
І. Рєпін, С. Васильківський, П. Левченко, М. Беркос, В. Єрмілов та інші корифеї слобожанського живопису. Образотворче мистецтво Харківщини 2-ї пол. XX ст.	
Тема 10. Розвиток театру.	2
Початок театрального життя в Харкові та регіоні. К. Соленик, М. Щепкін, М. Кропивницький, М. Синельников, Л. Курбас та інші визначні діячі театру.	
Тема 11. Музична культура.	2
Музична культура регіону: знакові постаті з 18 століття до сьогодні.	
Тема 12. Історія освіти.	2
Становлення середньої та вищої освіти в регіоні. Роль Харківського колегіуму в духовному та інтелектуальному розвитку населення регіону. Сковорода як педагог колегіуму. Харківський університет та інші заклади вищої освіти як культуртрегери.	
Тема 13. Бібліотечна справа. Історія літератури та журналістики.	2
Історія найстаріших харківських наукових бібліотек - ЦНБ ХНУ ім. В.Н. Каразіна, ХДНБ ім. В.Г. Короленка, Харківської наукової медичної бібліотеки. Письменники краю: знакові постаті. Краєзнавча тематика в творах Г. Квітки-Основ'яненка та Д. Яворницького. Перші періодичні видання Харкова. Сатиричні журнали Харкова періоду 1905 — 1907 рр.	
Тема 14. Музейництво на Слобідщині.	2
Перші музеї в Харкові та регіоні. Музеї Слобожанщини XX — XXI ст. : їхні	

Тема 15. Внесок студентів, випускників та співробітників ХПІ у вітчизняну та світову культуру.

2

Визначні художники, фотомайстри, театральні діячі, співаки, чия біографія була пов'язана з ХПІ.

Тема 16. Проблема охорони культурної спадщини Слобожанщини.

2

Державна політика щодо пам'яток культури. Роль громадськості у збереженні культурних традицій та артефактів.

Загальна кількість годин

32

Тематика індивідуальних завдань

Підготовка реферату є обов'язковою формою самостійної роботи здобувача вищої освіти під час вивчення курсу. Структура реферату: титульний аркуш, зміст, вступ, основна частина (2–3 розділи), висновки та список джерел і літератури. Загальний обсяг реферату складає 10-14 надрукованих шрифтом Times New Roman аркушів (розмір кегля – 14; міжрядковий інтервал – 1,5; поля – 2,5). Завдання виконується протягом навчальних тижнів і подається на перевірку до заліку.

Теми індивідуального завдання

1. Повір'я, звичаї та побут слобожан.
2. Культурне життя Слобідської України в наукових дослідженнях Дмитра Багалія.
3. Микола Сумцов – дослідник і громадський діяч слобожанського краю.
4. Внесок Петра Іванова у вивчення народної культури Слобідської України.
5. Григорій Сковорода і харківська земля.
6. Культурний діяч Слобожанщини Олександр Паліцин.
7. Просвітницька діяльність Василя Каразіна.
8. Гнат Хоткевич – письменник, режисер, музикант, громадський діяч.
9. Харківські поети-романтики 20-х – 40-х років XIX ст.
10. Література в художній культурі Слобожанщини XX ст.
11. Театральне життя Харкова XIX – початку XX ст.
12. «Березиль» Леся Курбаса в контексті розвитку вітчизняного театального мистецтва.
13. Іван Мар'яненко та Амвросій Бучма – режисери, актори, педагоги.
14. Артемій Ведель у музичній культурі Харкова XVIII ст.
15. Ілля Слатін – визначний музичний діяч Слобожанщини.
16. Перлини української архітектури – храми «козацького барокко» на Слобожанщині : їх доля та проблеми збереження автентики.
17. Академік архітектури Олексій Бекетов.
18. Україна в творчості Іллі Рєпіна.
19. Пейзажі Слобожанщини Сергія Васильківського.
20. Харківська школа живопису другої половини XIX – початку XX століття (Дмитро Безперчий, Петро Левченко, Михайло Беркос, Михайло Ткаченко).
21. Харківський технологічний інститут та формування школи вітчизняного дизайну.
22. Художня спадщина Василя Єрмилова.
23. Творче об'єднання «Буриме».
24. Алчевські – родина діячів української культури.
25. Художники ХПІ.
26. Письменники ХПІ.
27. Театральні традиції ХПІ.
28. Лесь Курбас – геніальний режисер-реформатор XX століття.
29. Борис Чичибабін – совість російської поезії України.

-
30. Стефан Таранушенко – визначний мистецтвознавець та пам'яткоохоронець нашого краю.
 31. Видатні письменники-слобожани Григорій Квітка-Основ'яненко та Петро Гулак-Артемовський.
 32. Марія Раєвська-Іванова – засновниця художньої освіти Харкова.
 33. Історія архітектурних стилів Слобожанщини в 17-21 ст.
 34. Територія Слобожанщини в Середньовіччі.
 35. Календарні свята, обряди, календарний фольклор слобожан : історична динаміка і сучасний стан.
 36. Побутова магія на Слобожанщині.
 37. Обряди, пов'язані з будівництвом хати, на Слобожанщині.
-

Загальна кількість годин

26

Неформальна освіта

Здобувач має можливість перезарахувати окремі теми або курс шляхом: проходження професійних курсів чи тренінгів, онлайн-освіти, професійних стажувань, у сфері, що відповідає навчальним цілям дисципліни.

Для зарахування необхідно надати: сертифікат (електронний або друкований) про проходження курсу/стажування, опис програми тренінгу із зазначенням змісту тем, обсягу та тривалості.

Рекомендовані курси, тренінги, стажування

1. Онлайн-курс «Історія українського громадянського суспільства». URL: <https://ui.org.ua/sectors/online-courses/>
2. Онлайн-курс « Вибрані питання європейської історії. ». URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/europe-history/>
3. Онлайн-курс «Україна на шляху до ЄС». URL: prometheus.org.ua/ukraine-road-to-eu
4. Онлайн-курс Україна: історія, культура та ідентичності». URL: <https://ui.org.ua/sectors/pershyj-anglomovnyj-onlajn-kurs-pro-ukrayinu/>
5. Онлайн-курс «Ukrainian Culture: Understanding the Country and Its People». URL: <https://ui.org.ua/sectors/projects/ukrainian-culture-understanding-the-country-and-its-people/>
6. Онлайн-курс «Ukraine: History, Culture and Identities». URL: <https://www.coursera.org/learn/ukraine-history-culture-and-identities>

Література, навчальні матеріали та інформаційні ресурси

Основна література

1. Верменич Я. В. Українсько-російське пограниччя: історичний досвід та сучасні виклики регіонального розвитку / відп. ред. В. А. Смолій ; НАН України, Ін-т історії України. — Київ : Ін-т історії України, 2023. — 338 с. <http://resource.history.org.ua/item/0017591>
2. Горбонос В. Дорогами Сковороди. Слобідська Україна. Книга-подорож меморіальними місцями та архівними документами, пов'язаними з ім'ям Григорія Савича Сковороди, 1759 — 1794 роки / Горбонос В., Парамонов А. — Харків : Точка, 2022. — 216 с. <https://paramonovfund.com.ua/ru/dorogami-skovorody/>
3. Звід пам'яток історії та культури України: Харківська область. Куп'янський район. Великобурлуцька, Вільхуватська, Дворічанська, Шевченківська територіальні громади : енциклопед. вид. / голов. ред. В. Смолій ; упоряд.: Л. М. Колесникова, Я. В. Ліхолєтов ; Харків. наук.- метод. центр охорони культурної спадщини. — Харків : Курсор, 2021. — 254 с. <http://www.spadschina.kh.ua/assets/files/Knigi/zvid%20kupjansk.pdf>

4. Звід пам'яток історії та культури України: Харківська область. м. Люботин. м. Первомайський і Первомайський район. Енциклопедичне видання / голов. ред. В. Смолій ; упоряд.: Л. М. Колесникова, Я. В. Ліхолетов ; Харків. наук.-метод. центр охорони культурної спадщини. — Харків : Курсор, 2020. — 175 с.
<http://www.spadschina.kh.ua/assets/files/Vidannya/Zvid%20Lyubotyn%20Pervomaysk.pdf>
5. Звід пам'яток історії та культури України: Харківська область. м. Чугуїв і Чугуївський район : енциклопед. вид. / голов. ред. В. Смолій ; упоряд.: Л. М. Колесникова, Я. В. Ліхолетов ; Харків. наук.-метод. центр охорони культурної спадщини. — Харків : Точка, 2019. — 224 с.
http://www.spadschina.kh.ua/assets/files/Vidannya/Chuhuev_zvid.pdf
6. Етнографічний образ сучасної України. Корпус експедиційних фольклорно-етнографічних матеріалів. Т. 9. Народна житлобудівна культура. Екологія та організація середовища проживання / голов. ред. Г. Скрипник ; уклад.: З. Гудченко, О. Головка, М. Бех, А. Ярова, К. Бех, Б. Сауляк, В. Іванчишен ; НАН України ; ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. — Київ : ІМФЕ, 2020. — 944 с.
<https://www.etnolog.org.ua/pdf/stories/spadshchyna/2020/jytlo.pdf>
7. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Історія та культура України» : для студентів 1 курсу / уклад.: Гутник М. В., Дворкін І. В., Демочко Г. Л. [та ін.]. — Харків : НТУ «ХПІ», 2024. — 214 с. URI: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/c85d43e3-0ba6-4f18-a3c0-0704998bb29f/content>
8. Матеріали 38-ї Міжнародної краєзнавчої конференції молодих учених «Краєзнавство та краєзнавці : досвід минулого та сьогоденні завдання (до 120-річчя від дня народження професора А. Г. Слюсарського)» / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, Вітеб. держ. ун-т ім. П. М. Машерова, Харків. нац. мед. ун-т. — Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2021. — 164 с. <http://tronkocentr.karazin.ua/wp-content/img/2021/06/Tezy-38-Mizhnarodnoi-kraieznachoi-konferentsii-molodykh-uchenykh.pdf>
9. Матеріали 39-ї Міжнародної краєзнавчої конференції молодих учених «Краєзнавство у системі науки та освіти: досвід і перспективи», присвяченої 100-річчю створення Харківського інституту народної освіти імені О. О. Потебні / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. — Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2022. — 100 с. <http://tronkocentr.karazin.ua/wp-content/img/2022/06/Materialy-39-i-Mizhnarodnoi-kraieznachoi-konferentsii-molodykh-uchenykh.pdf>
10. Матеріали 40-ї Міжнародної краєзнавчої конференції молодих учених «Краєзнавчі студії у вимірах сучасності, ретроспективи і перспективи», присвяченої 300-річчю з дня народження Григорія Савича Сковороди (1722–1794) / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, Харків. нац. мед. ун-т. — Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2023. — 80 с. <http://tronkocentr.karazin.ua/wp-content/img/2023/06/Materialy-40-Mizhnarodnoi-kraieznachoi-konferentsii-molodykh-uchenykh.pdf>
11. Методичні вказівки з навчальної дисципліни "Історія культури Слобідської України" для аспірантів (спеціальність 032 — історія та археологія). Плани семінарів [Електронний ресурс] / уклад. М. М. Красіков ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". — Електрон. текст. дані. — Харків : НТУ "ХПІ", 2024. — 44 с. — URI: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/77104>
12. Скляр В. М. Етномовний склад населення Харківської області: за матеріалами Всеукраїнського перепису населення 2001 року : монографія / В. М. Скляр. — Харків : Панов А. М., 2019. — 642 с. <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/33ad8c44-68de-421b-80b2-35c58dc132e6/content>
13. Таранушенко С. А. Знищені шедеври української дерев'яної сакральної архітектури : книга з доповненою реальністю / С. А. Таранушенко ; передм. В. В. Вечерський ; упоряд. О. О. Савчук ; ІР НБУВ, ДНАББ, Український культурний фонд. — Харків : О. Савчук, 2021. — 224 с. : іл. + 15 листівок. В НТБ НТУ "ХПІ" 2 прим. http://library.kpi.kharkov.ua/files/new_postupleniya/Znishe.pdf
14. Традиційна культура в умовах глобалізації: свята і святкування : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю, 25–26 черв. 2021 р. / Обл. організац.-метод. центр культури і мистецтва. — 355 с. <https://s45krqu5ezyqolpmcanyxmwvvhfkven.cdn-freehost.com.ua/images/stories/2021.pdf>
15. Традиційна культура в умовах глобалізації: виклики війни : матеріали наук.-практ. конф., 17–18 черв. 2022 р. / Обл. організац.-метод. центр культури і мистецтва. — Харків : Друкарня Мадрид, 2022. — 268 с. https://s45krqu5ezyqolpmcanyxmwvvhfkven.cdn-freehost.com.ua/images/2022_12_12.pdf

16. Традиційна культура в умовах глобалізації: нові вектори розвитку : матеріали наук.-практ. конф.,

29–30 черв. 2023 р. / Обл. організац.-метод. центр культури і мистецтва. — Харків : О. А.

Мірошниченко, 2023. — 336 с. <https://s45krqu5ezyqolpmcanymwvvhfkven.cdn-freehost.com.ua/images/documents/Traditional%20culture%20Global.pdf>

17. Українська культура. Конспекти лекцій для дистанційного навчання: для студентів першого курсу усіх спеціальностей. / уклад.: О. О. Петутіна, Н. В. Вандишева-Ребро, О. В. Гайдамачук, М. М. Красіков та ін.; рец. В. М. Скляр ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». — Харків : НТУ «ХПІ», 2021. — 68 с. <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/e8e7f9dc-1f1c-4660-8313-90fa83506e20/content>

Додаткова література

1. Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 76-ї Міжнар. наук. конф., Харків, 21 квіт. 2023 р / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. — Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2023. — 208 с.

<http://history.karazin.ua/themes/history/resources/85c1c333d3430dc8af8311775f53c390.pdf>

Масенко Л. Суржик : між мовою і язиком / Лариса Масенко. — 2-ге вид., зі змінами і допов. — Київ : Києво-Могилян. акад., 2019. — 202 с.

<https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/3b5b0276-8c5b-4e16-a5a7-db3624f9004b/content>

2. Матеріали 36-ї Міжнародної краєзнавчої конференції молодих учених «Краєзнавство в системі історичного знання» (до 10-річчя Центру краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька) / Харків.

нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, Харків. нац. мед. ун-т. —

Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. — 164 с. <http://tronkocentr.karazin.ua/wp-content/img/2019/04/Materiali-36-yi-Mizhnarodnoyi-kraeyeznavchoyi-konferentsiyi-molodih-uchenih.pdf>

3. Матеріали 37-ї Міжнародної краєзнавчої конференції молодих учених «Сучасне краєзнавство в міждисциплінарному вимірі (присвячується 175-річчю з дня народження І. Ю. Рєпіна)» / Харків.

нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, Вітеб. держ. ун-т ім. П. М.

Машерова, Харків. нац. мед. ун-т. — Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2020. — 108 с.

<http://tronkocentr.karazin.ua/wp-content/img/2020/05/Materialy-37-i-Mizhnarodnoi-kraeyeznavchoi-konferentsii.pdf>

4. Методичні вказівки з навчальної дисципліни «Історія та культура України» [Електронний ресурс] для студентів 1 курсу / уклад. : Гайдамачук О.В., Дворкін І.В., Красіков М.М. та ін.; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". — Електрон. текст. дані. — Харків, 2023. — 40 с. — URI:

<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/71729>

Паньок Т. В. Роль Г. Сковороди у культурному поступі Слобожанщини / Т. В. Паньок // Новий колегіум. — 2019. — № 4 (98). — С. 30–34.

<https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/665f9184-632b-4180-8ee1-f420237c1e42/content>

5. Тези доповідей до 25-ї Міжнародної наукової конференції «Слобожанські читання» / Харківський наук.-метод. центр охорони культурної спадщини. — Харків : Друкарня Мадрид, 2021. — 182 с. http://www.spadschina.kh.ua/assets/files/Vidannya/tezi_20.05.2021.pdf

Інформаційні ресурси

1. Інститут історії України НАНУ <http://history.org.ua/uk>

2. Енциклопедія історії України <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=F&I21DBN=BOOK&P21DBN=EIU>

3. Український інститут національної пам'яті <https://uinp.gov.ua/>

4. Національний інститут стратегічних досліджень <https://www.niss.gov.ua/>

Система оцінювання

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається відповідальним лектором за темами, видами занять, тощо відповідно до силабусу і є інтегральною оцінкою результатів усіх вид навчальної діяльності здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка повинна відображати всі оцінки за складовими навчального процесу з урахуванням їх вагових показників k :

Поточний контроль (практичні заняття), k_1	Контрольні роботи (за наявності), k_2	Індивідуальне завдання (за наявності), k_3	Підсумковий контроль (для ОК з іспитом), k_4
0,6	-	0,4	-

Сума коефіцієнтів повинна складати одиницю: $k_1 + k_2 + k_3 + k_4 = 1$. Підбір вагових коефіцієнтів підсумкової оцінки здійснює розробник курсу.

Розрахунок підсумкової оцінки проводиться за формулою:

$$O = \Pi \cdot k_1 + K \cdot k_2 + I \cdot k_3 + \Pi_k \cdot k_4,$$

де: Π – середньозважена середня оцінка за поточний контроль,

I – оцінка за виконання індивідуального завдання,

K – середньозважена оцінка за контрольні роботи,

Π_k – оцінка за підсумковий контроль.

$$\Pi = \frac{\Pi_1 \cdot a_1 + \Pi_2 \cdot a_2 + \dots + \Pi_n \cdot a_n}{\sum_{i=1}^n a_i},$$

де: a_i – ваговий коефіцієнт за практичне заняття.

$$I = \frac{I_1 \cdot c_1}{\sum_{i=1}^n c_i},$$

де: c_i – ваговий коефіцієнт за індивідуальне завдання.

Шкала оцінювання

Поточні оцінки за кожен складову (Π , K , I , ...) виставляються за 100-бальною шкалою згідно з положенням «Про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти» НТУ «ХПІ».

Підсумкова оцінка виставляється відповідно до розрахованої O з округленням до найближчого цілого числа в більшу сторону.

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис
30.08.25

Завідувач кафедри
Олена ТВЕРИТНИКОВА

Дата погодження, підпис
30.08.25

Гарант ОП
Станіслав МІЛЕВСЬКИЙ